

Merk-Waardig

Bedrijven denken vaak dat het betalen van de factuur voor het in opdracht maken van foto's en teksten voldoende is om hier alles mee te mogen doen. Dat is echter vaak niet het geval. Het is niet 'wie betaalt, bepaalt'.

Tekst: Theo-Willem van Leeuwen van merkenbureau Abcor uit Leiden.

Hoogte van de boete

Bij de vraag hoe hoog de vergoeding moet zijn, maakt de rechter steeds vaker gebruik van de voorwaarden van de Nederlandse Fotografen Federatie. Daarin staat dat er een basisbedrag moet worden betaald voor het hergebruik. Omdat er niet voorafgaand toestemming is gevraagd, is er een extra boete van één keer dit basistarief. Die boeteregeling geldt ook als de naam van de fotograaf niet wordt vermeld. Als licentievergoeding vraagt de fotograaf € 230 per foto. Samen met de boetes is dit nu opgelopen tot € 1.840. En bijna € 5000 aan proceskosten.

Werken & Varia

Dure grap, hergebruik foto's

Het auteursrecht geeft de maker van een werk het exclusieve recht om dit werk openbaar te maken en te verveelvoudigen. Het auteursrecht is niet beperkt tot het werk van vrije kunstenaars. Ook werk van toegepaste kunstenaars valt hieronder. Denk hierbij aan het in opdracht maken van foto's, teksten, jingles etc. Schriftelijk kan het recht vrij gemakkelijk worden overgedragen aan de opdrachtgever, zodat die dit vrij kan gebruiken. Een simpele getekende verklaring is hiervoor voldoende. Wordt dit

niet gedaan, dan behoudt de oorspronkelijke maker vaak dit recht en dat kan dan tot problemen leiden.

In 1998 wordt fotograaf Aerofoto Brouwer gevraagd een aantal archiefphoto's te sturen van land-

schappen. De foto's wil gedaagde gebruiken in een bedrijfsbrochure. Uiteindelijk worden er vier foto's geselecteerd. Op de factuur van de fotograaf staat dat de foto's eenmalig gebruikt mogen worden voor een brochure. Het omschrijven op een factuur waarvoor een werk gebruikt mag worden, is eigenlijk een licentie en niet ongebruikelijk.

Maak en gebruik

Eigenlijk doen alle commerciële fotografen, ontwerpers en illustratoren dit. De prijs die de opdrachtgever betaalt, is opge-

Check welke rechten er zijn afgekocht

bouwd uit een stukje maakloon en een deel gebruiksvergoeding. In 2012 besluit het bedrijf de huisstijl en de website aan te passen. Hiervoor worden dezelfde foto's gebruikt. De fotograaf stelt dat dit niet valt onder de eerder gesloten overeenkomst. Het bedrijf is het hier niet mee eens. Bij de eerste opdracht was afgesproken dat de foto's eenmalig ge-

bruikt mochten worden. Met dat eenmalig bedoelde het bedrijf dat de foto's gebruikt mochten worden voor de gehele huisstijl, waaronder alle media uitingen, dus ook de website.

De rechter is het daar niet mee eens. Door de foto's openbaar te maken op de website en hiervoor niet eerst toestemming te vragen aan de oorspronkelijke maker,

loopt de fotograaf inkomsten mis. Bedenk: het is niet: 'wie betaalt, bepaalt'. Check bij een opdracht welke rechten zijn afgekocht en of de beelden wel hergebruikt kunnen worden. Voorkom problemen en formuleer bij de start duidelijk welke rechten er worden afgekocht en laat deze opdrachtbevestiging tekenen door de makers. ■

